

Szakmai vizsga feltételei és tartalma
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNY
szakmai vizsgára vonatkozó kivonata

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS SZAKMA

1. A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0923 22 04
- 1.4 A szakma szakmairányai: ---
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: ---
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 370 óra, Érettségire épülő oktatásban: 360 óra

8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

- 8.2.1 valamennyi előírt szakmai képzés évfolyamai és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése
- 8.2.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények: ---

8.3 Központi interaktív vizsga

- 8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szakasszisztensi ismeretek a szociális és gyermekvédelemben

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása Számítógép alkalmazását igénylő, interaktív, online, központi vizsgatevékenység, 30 kérdést tartalmazó tesztfeladat, amely a szakirányú oktatás szakmai követelményei alapján a tanulási eredmények mérésére, értékelésére irányul:

- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer jogi keretei, szolgáltatásai,
- egészség-, kisebbség-, szervezeti kultúra, kommunikáció, demográfiai ismeretek,
- ellátott-, beteg-, gyermekjogi ismeretek,
- a szociális munka elmélete (individuális-, csoport-, közösségi)
- segítő kapcsolat, mentálhigiéné iskolák, irányzatok, módszerek
- mentálhigiéné (elsődleges, másodlagos, harmadlagos prevenció, egészségpromóció, programok, akciók)
- korspecifikus ápolás, gondozás,
- szabadidőszervezés, foglalkoztatás intézményi keretei, ellátott, gondozott specifikumai
- adminisztráció,
- munka-, baleset- és tűzvédelem, elsősegélynyújtási, közegészségügyi ismeretek

Kérdéstípusok: Feleletválasztó tesztsor:

- Alternatív választás – 5 db
- Állítás – el kell dönteni, hogy igaz-e vagy hamis
- Állítás/kérdés, a megoldással együtt - a megadott megoldás helyességét kell megítélni
 - Többszörös választás – 5 db
 - Egy kérdéshez tartozóan a megadott több válaszlehetőségből két vagy több válasz is megfelelő A feladat utasításában közölni kell, ha több jó válasz is lehetséges.
 - Megadott állítások közül több is (akár mindegyik) igaz, a legjobbnak tartott választ kell kiválasztani.
 - Megadott állítások/kérdések közül a helytelen választ kell megjelölni. (Ha több is lehet, a legrosszabbat kiválasztva.)
 - Válaszok illesztése – 5 db

Két halmaz elemei (fogalmak, kérdések, válaszok, állítások) között kell valamilyen tartalmi kapcsolatot megtalálni.

- Egy az egyhez hozzárendelés - Egy a többhöz hozzárendelés (több megadott állítás/kérdés).

- Relációanalízis – 1 db

Öt összetett mondat, melyeknek az első tagja állítás, második tagja indoklás. Az egyes mondatokban az állítás és az indoklás külön-külön lehet igaz, lehet hamis, valamint köztük lehet vagy nem összefüggés. (A. Az állítás és indoklás is igaz, köztük van összefüggés. B. Az állítás és az indoklás is igaz, köztük nincs összefüggés. C. Az állítás igaz, az indoklás hamis, köztük nincs összefüggés D. Az állítás hamis, az indoklás igaz, összefüggés nem áll fenn. E. Az állítás és az indoklás is hamis)

Feleletalkotó feladatok:

Kiegészítés/szókitöltés – 5 db

- Mondat(ok) egyes hiányzó fogalma(i)t kell pontosan megadni/beírni
- Rövid válasz – 5 db
 - Megadott kiegészítendő kérdésre egyetlen szó/fogalom a helyes megoldás
- Hosszú válasz – 2 db
 - Feladat helyes, teljes megválaszolásához hosszabb, legtöbbször egész mondat a válasz, vagy több dolog felsorolása szükséges.
 -
- Esszé típusú válasz – 2 db
 - Megadott kérdésre a megoldás, több mondatból álló, összefüggő szöveg. A megoldókulcsban leírandó a válaszokban az elvárt fogalmak, állítások, gondolatok listája.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató

(megoldókulcs) alapján.

Feleletválasztó teszt sor:

- Alternatív választás – 2 pont/választás, összesen 10 pont
- Többszörös választás – 2 pont/választás, összesen 10 pont
- Válaszok illesztése – 2 pont/válasz, összesen 10 pont
- Relációanalízis – 10 pont/kérdés, összesen 10 pont (részpontszámok 5x2)

Feleletalkotó feladatok:

- Kiegészítés/szókitöltés – 2 pont/kiegészítés, összesen 10 pont
- Rövid válasz – 2 pont/válasz, összesen 10 pont
- Hosszú válasz – 5 pont/válasz, összesen 10 pont • Esszé típusú válasz – 15 pont/esszé, összesen 30 pont

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egy megvalósított projekt ismertetése és a szakmai személyiségfejlődés bemutatása

1. A vizsgatevékenység leírása **vizsgarész: A szakmai gyakorlat helyszínén megvalósított projekt és annak bemutatása** A feladat végrehajtását a vizsgázó gyakorlati naplójában rögzíti. A vizsgázó a projektet szociális és/vagy gyermekjóléti, vagy gyermekvédelmi intézményben végzi el.

Projekttel kapcsolatos elvárások:

- tervezett önálló projektfeladat (1), vagy
- egy már működő tevékenység/folyamat más módszerrel, más eszközök alkalmazásával, erőforrás- és/vagy időhatékonysággal történő megújításának leírása (2)

Mindkét típusú projektnél:

- a projektcél konkrét, reális, elérhető legyen, a humán erőforrásokra részletesen térjen ki a vizsgázó;
- befejezett, lezárt projektről készüljön, a kitűzött, elérni kívánt cél teljesüljön (sikertelenség esetén annak okai kerüljenek bemutatásra, leírásra, elemzésre);
- történjen meg a dolgozatban a vizsgázó önértékelése, összegzése.

Nem rutinszerű, protokollokban rögzített tevékenység leírása, hanem valami új, eddig nem létező dolog létrehozása, megvalósítása az elvárás.

A projektfeladat keretében a szakmai oktatás során tanultakat és a szakirodalomban olvasottakat szakszerűen alkalmazva, a szakterület egy valós problémájának megoldására fókuszálva kerüljön a folyamat dokumentálásra. Az is cél, hogy a projektfeladatban a megszerzett ismereteket, készségeket tanulási eredményként, a mindennapi gyakorlatba ágyazva alkalmazza a tanuló.

A gyakorlat során végzett szakmai munka alapján szükséges bemutatni a végzett tevékenységet, a munka folyamatát, eredményeit, esetleges elakadásokat, az azokból levont következtetéseket, javaslatokat és a javasoltak megvalósításának feltételeit.

A vizsgázó feladatorientált gondolkodással, a folyamat elemeinek, a tényezőknek komplex koordinációját megvalósítva, a saját tevékenységére is rálátva, önreflektív módon valósítsa meg a feladatot.

A vizsgabizottság előtt személyesen, a gyakorlatvezető által hitelesített gyakorlati naplóban leírtak bemutatásával teljesítse a vizsgázó a vizsgarészt. A bemutatás során foglalja össze röviden a projekt céljait, eredményeit, reflektív tapasztalatait, majd válaszoljon a vizsgabizottság kérdéseire. Ez történhet prezentációval vagy a projekt során készített produktum bemutatásával.

Prezentáció esetén alkalmazandó formai kritériumok: Javasolt formátum:

- Microsoft PowerPoint
- minimum 16-os betűméret,
- Terjedelem: max. 10 dia

2. vizsgarész: Portfólió

Az egyéni fejlődés és a tanulási út nyomkövetése, bemutatása és dokumentálása. A portfólió olyan dokumentumok rendszerezett gyűjteménye, amelyek a tanulási folyamat során keletkeztek, bemutatja, igazolja, dokumentálja a kompetenciák fejlődését és a tanulási eredmények birtoklását, segíti a tanuló számára is saját teljesítményének, fejlődésének megítélését, lehetővé teszi a szakmai és személyes

kompetenciák fejlődését. A vizsgabizottság előtt személyesen, a portfóliót prezentációval bemutatva teljesíti a tanuló a vizsgarészt.

Prezentáció esetén alkalmazandó formai kritériumok: Javasolt formátum:

- Microsoft PowerPoint
- minimum 16-os betűméret,
- Terjedelem: max. 20 dia

8.4.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: vizsgahelyszínen: 60 perc (1. vizsgarész 30 perc, 2. vizsgarész 30 perc)

1. vizsgarész – A szakmai gyakorlat helyszínén megvalósított projekt és annak bemutatása
elkészítésre rendelkezésre álló időtartam:

Minimum 24, maximum 28 hét áll rendelkezésre a vizsgázónak a projektfeladat megvalósítására, dolgozata elkészítésére.

A vizsgázó, a gyakorlati naplót digitális adathordozón, a vizsga időpontját megelőzően legalább 30 nappal adja le a képzőintézménynek, amely a gyakorlatvezető részéről történő hitelesítést követően továbbítja a dolgot a vizsgabizottságnak.

2. vizsgarész - Portfólió elkészítésre rendelkezésre álló időtartam:

A vizsgázó a szakmai képzés kezdetétől az utolsó tanév befejezését megelőző 30. napig készítheti el és adja le digitális formában a portfóliót a képzőintézménynek, amely hitelesítést követően továbbítja azt a vizsgabizottságnak.

8.4.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60 %, ezen belül: 1. vizsgarész 50 %, 2. vizsgarész 50 %

8.4.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: **1. vizsgarész – A szakmai gyakorlat helyszínén megvalósított projekt és annak bemutatása:** Értékelés szempontjai, arányai:

- innovatív, újszerű téma/ötlet megvalósítása – 10%
- szakmai szabályok betartása – 15 %
- gyakorlat/kivitelezés/megvalósítás lépéseinek sorrendje – 10 %
- gyakorlat/megvalósítás elemeinek szakszerű kivitelezése (szakszerűség, időbeli ütemezés, minőség) – 10%
- gyakorlat/kivitelezés/megvalósítás során eszközök, anyagok használata – 10 % - a kommunikáció minősége – 10%
- dolgozat tartalmi jellemzői (szakmai megfelelés, szabályozók betartása, önreflexió, új ismeretek, készségek, együttműködés, kreativitás) – 10%
- a dolgozat formai kivitelezése (szövegszerkesztés, ábrák, fotók, a dokumentum összképe, külső megjelenésének igényessége, kivitelezés, esztétikum) – 10%
- bemutatás (prezentáció vagy produktum bemutatás), vizsgabizottsággal folytatott konzultáció (szakmai nyelv megfelelő használata, verbális-, nonverbális közlések hitelessége, személyes

elköteleződés, attitűd, tudástranszfer) – 15%

2. vizsgarész - Portfólió

Értékelés szempontjai, arányai:

- szakmai nyelv, köznyelv megfelelő használata – 10%
- tanulási folyamat, eredmények, értékelés és önértékelés folyamatának fellelhetősége – 20 %
- döntésképeség és önértékelés, önreflexió, a metakogníció képesség dokumentálása – 15 %
- dokumentumok, fotók, videók, referenciák, munkanapló részlet, élménybeszámoló mennyisége, minősége – 10 %
- emocionális elemek (érzések, benyomások, siker, kudarc megélése, nehézség, öröm, tervek, célok) – 20 %
- a dokumentumnak a vizsgázó szakmai személyiségét tükröző elemei – 10 % ,
- a dokumentum tartalma (strukturáltság, logika, kreativitás) külső megjelenésének igényessége (kivitelezés, esztétikum) – 5 % - a prezentáció minősége (verbális-, nonverbális közlések hitelessége, személyes elköteleződés, attitűd, tudástranszfer) – 10 %

A projektfeladat mindkét vizsgarésze során a vizsgabizottság kérdés(ek)e)t tehet fel, amely(ek)re a vizsgázó legfeljebb 15 percen válaszolhat. A vizsgázó és a vizsgabizottság közötti kommunikáció, kérdés-válaszok időtartama beleszámít az adott vizsgarészre vonatkozó időkeretbe.

A portfólióból készített prezentációt a megadott szempontok alapján kell értékelni. Az egyes szempontoknál az elért pontszámot a fentiek szerinti megadott arányok alapján a vizsgabizottság állapítja meg.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. 8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: Projektfeladat bemutatásakor a vizsgázó és/vagy a vizsgabizottság kérése/döntése alapján a hitelesítést végző, szakirányú végzettségű gyakorlatvezető/gyakorlati oktató személyes jelenléte, közreműködése.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A projektfeladat digitális adathordozójának megfelelő számítástechnikai prezentációs eszközök

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: ---

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani: 25 %

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

A központi interaktív vizsgán segédeszköz, dokumentum nem használható.

A projektfeladat keretében kizárólag a vizsgaszervezővel előzetesen, a vizsgára jelentkezéskor egyeztetett, a vizsgabizottság által jóváhagyott, engedélyezett segédeszköz használható.

9 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Amennyiben a vizsgázók létszáma lehetővé teszi, azonos napra mindkét vizsgatevékenység megszervezhető.